

מסכת יבמות דף צח.

• (דף צח-צח.) ת"ש שני אחין תאומים...

<p>שני אחים תאומים גרים, וכן משוחררים, דהני ודאי אחין נינהו מן האב, דקיי"ל טיפה אחת היא ומתחלקת לשתים,</p>	
<p>אפילו הכי, לא חולצין ולא מייבמין, דאחיה מן האב בעינן, וגר אין לו שאר האב,</p>	
<p>ואין חייבין משום אשת אח אפי' קידשו לאחר שנתגיירו, דגר שנתגייר כקטן שנולד דמי, הלכך אין לו אחיה, ואפילו מן האם,</p>	
<p>היתה הורתן שלא בקדושה ולידתן בקדושה, לא חולצין ולא מייבמין, דצד יבום מן האב הוא, והני אין להם אב, דזרע מצרי כבהמה,</p>	
<p>אבל חייבין כרת משום אשת אח מן האם שהרי היא כישראלית שילדה בנים,</p>	
<p>היתה הורתן ולידתן בקדושה, הרי הן כישראלים לכל דבריהם</p>	
<p>ראיה של הגמ' - קתני מיהת בסיפא בגרים ובמשוחררים, "אין חייבין משום אשת אח" ויש לדייק חיובא ליכא, הא איסורא איכא מדרבנן, דלא ליתי לאיחלופי בישראל, וקשיא לרב אחא</p>	<p>תירוץ הגמ' - לעולם לרב אחא ה"ה דאיסורא נמי ליכא, אלא אידי דבעי למיתני סיפא "אבל חייבין" בהורתן שלא בקדושה ולידתן בקדושה, תני נמי ברישא "אין חייבין"</p>

• (דף צח.) אמר רבא...

<p>הא דאמור רבנן "אין אב למצרי", ואפילו היכא דליכא למימר כקטן שנולד דמי, כגון הורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה, דיש לו שאר מן האם כשאר ישראל, ואין לו שאר מן האב,</p>	
<p>לא תימא משום דשתופי בזמה דלא ידיע,</p>	
<p>אבל היכא דידיע, כגון היו אביו ואמו חבושים בבית האסורים, דלא נבעלה לאחר, מחשיבין אותו כבן אביו,</p>	
<p>דהא שני אחין תאומים, דטפה אחת היה ונחלקה לשתים, ויודעין בודאי דהם אחין מן האב, ואפילו הכי, קתני סיפא** בהורתן שלא בקדושה ולידתן בקדושה, לא חולצין ולא מייבמין, ש"מ דאין אב למצרי אפילו היכא דידיע מי הוא אביו, דאפקורי אפקריה רחמנא לזרעיה, דכתיב "בשר חמורים בשרם, וזרמת סוסים זרמתם"</p>	
<p>** ומסיפא יליף טעמא, דאי מרישא שאפילו לידתן היתה שלא בקדושה, לא מצי למילף, דאפילו שאר האם אין לו, דטעמא לאו משום דזרמת סוסים הוא, אלא משום דכקטן שנולד דמי</p>	

מסכת יבמות דף צח.

• ת"ש דאמר רבי יוסי...

<p>מעשה בניפטיים הגר שנשא אשת אחיו מאמו, ובא מעשה לפני חכמים, ואמרו אין אישות לגר, ואין לומר כפשוטו דאין אישות לגר, דהא פשוט דגר יכול לקדש אשה, אלא אימא אין איסור אשת אח לגר,</p>	
<p>מאי לאו דנסבה אחיו כשהוא גר, ואפ"ה מותר באשת אחיו, דכקטן שנולד דמי, כרב אחא בר יעקב?</p>	<p>אין ראייה לרב אחא בר יעקב, ולעולם בנסבה אחיו כשהוא גר, אסור באשת אחיו, וכרב ששת, וכאן י"ל דנסבה כשהוא עובד כוכבים ** , דמהו דתימא לגזור כשהוא עובד כוכבים אטו כשהוא גר, קמ"ל</p>
<p>** ומשנתגייר לא ידעה, דלא הוה ליה בה קידושין, הלכך שרי לאחזה</p>	

• ת"ש דאמר בן יאסיין...

<p>כשהלכתי לכרכי הים, מצאתי גר אחד שנשא אשת אחיו מאמו, אמרתי לו, בני מי הרשך,</p>	
<p>אמר לי, הרי אשה גיורת ושבעה בניה שהתיר להן ר' עקיבא לישא איש את אשת אחיו, ומהן למדתי, דאמר ר' עקיבא שני דברים, גר נושא אשת אחיו מאמו,</p>	
<p>ואמר "ויהי דבר ה' אל יונה שנית לאמור", שנית דברה עמו שכינה, שלישיית לא דברה עמו שכינה</p>	
<p>מאי לאו דנסבה אחיו כשהוא גר, ואפ"ה מותר באשת אחיו, כרב אחא בר יעקב?</p>	<p>אין ראייה לרב אחא בר יעקב, ולעולם בנסבה אחיו כשהוא גר, אסור באשת אחיו, וכרב ששת, וכאן י"ל דנסבה כשהוא עובד כוכבים, דמהו דתימא לגזור כשהוא עובד כוכבים אטו כשהוא גר, קמ"ל</p>

• ומי מהימן...

<p>ומי מהימן לומר שר"ע התיר, והלא אמר ר' אבא אמר ר' הונא כל ת"ח שאמר הלכה שלא היתה ידוע בשם חכם, אם קודם שבא מעשה לידו היה רגיל לשנותו לתלמידיו, שומעין לו, ואם לאו, הואיל ודבר חידוש הוא, שמא בשביל מעשה שבא לידו, אומרה, וא"כ אמאי מהימן?</p>		
איבעית אימא	ואיבעית אימא	ואיבעית אימא
שהגר היה רגיל לשנות הלכה זו בשם ר"ע כבר לפני שבא לידו המעשה שלו	משום דקאמר "הרי אשה ושבעה בניה", כראיה על מה שאמר	שאני הכא, משום דקאמר מעשה אחרינא, דיונה בן אמתיה בהדה, ומיגו דמהימן אהא, מהימן נמי אהא, דניכרין דברי אמת

• אמר מר, "ויהי דבר ה' אל יונה..."

<p>"ויהי דבר ה' אל יונה שנית לאמור", שנית דברה עמו שכינה, שלישיית לא דברה עמו שכינה</p>	
<p>קושית הגמ' - והא כתיב "הוא השיב את גבול ישראל מלבוא חמת עד ים הערבה כדבר ה' אלקי ישראל אשר דבר ביד עבדו יונה...", וא"כ ראינן שדבר ה' אל יונה פעם שלישיית?</p>	
<p>רבינא - אה"נ דיבר ה' אל יונה פעם שלישיית, אלא כונת הכתוב דלא דברה עמו על עסקי נינוה אלא שתי פעמים</p>	<p>רב נחמן בר יצחק - לא דיבר אל יונה יותר משתי פעמים, והכי קאמר, כשם שנהפך לנינוה מרעה לטובה, כך בימי ירבעם בן יואש נהפך להם לישראל מרעה לטובה</p>

מסכת יבמות דף צח

• ת"ש גר שהיה....

<p>גר שהיתה הורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה, יש לו שאר האם ואין לו שאר האב, כיצד, נשא.....</p>	
<p>אחותו מן האם שנולדה בהיותה עובדת כוכבים, יוציא, ואע"ג דלאו אחותו היא, דכקטן שנולד דמי, גזירה דלמא אתי למנסב אחותו שנולדה אחריו, דבהיא איכא כרת, דלידת שניהם בקדושה, ואחותו גמורה מן האם הויא כישראלית שילדה בן ובת</p>	<p>אחותו מן האם, יוציא</p>
<p>שהכל יודעין דאין אב לעובד כוכבים, וא"נ אתי למנסב בת אביו שיוליד מאשה אחרת משנתגייר, לא איפכת לן, דהא לאו בנו הוא</p>	<p>אחותו מן האב, יקיים</p>
<p>גזירה משום אחותו מן האם כדאמרן</p>	<p>אחות האב מן האם, יוציא</p>
<p>כיון שבקורבה זו, אין שום צד אס, אין לחשוש שמא ההיתר לקיימה יגרום לו לחשוב שמותר לו גם לישא את אחותו מן האם שנולדה אחריו</p>	<p>אחות האב מן האב, יקיים</p>
<p>אע"פ שאין כאן איסור מן התורה, דאמה בהתגיירותה כקטן שנולד דמי, מ"מ מדרבנן חייב להוציא אותה, דכיון דיש בה צד אס, יש לחשוש דאתי למנסב אחותו מצד האם שנולדה אחריו, שאסורה מן התורה</p>	<p>אחות האם מן האם, יוציא</p>
<p>ר"מ אומר יוציא, הואיל ואיכא צד אס, וחכמים אומרים יקיים, דלא דמיא לאחות האב מן האם, דבהיא איכא למגזר משום אחותו מן האם דדמיא לה, אבל אחות האם מן האב לא דמיא לאחותו מן האם, שאין צד אחות מן האם, ולכן אין חשש דאתי למנסב אחותו מן האם</p>	<p>אחות האם מן האב, ר"מ אומר יוציא, וחכמים אומרים, יקיים שהיה ר' מאיר אומר, כל ערוה שהיא משום שאר האם, יוציא, משום האב, יקיים</p>
<p>ואפילו מאמו, שנולד בהיותו עובד כוכבים, ולא גזור רבנן משום משום אשת אחיו הנולד אחריו, דבקורבה גזור רבנן, אבל במידי דלא אתי אלא ע"י קידושין, לא גזור</p>	<p>ומותר באשת אחיו ומותר באשת אחי אביו</p>
<p>לאתויי אשת האב</p>	<p>ושאר כל העריות, מותרות לו</p>
<p>גר בעלמא שנשא אשה ובתה בהיותו עובד כוכבים, ונתגיירו עמו,</p>	
<p>דלא ליתי למישרי בישראל אשה ובתה</p>	<p>כונס אחת ומוציא אחת</p>
<p>הך דאמור רבנן יקיים, כגון אחותו מן האב וכו', לכתחילה לא יכנס</p>	<p>לכתחילה לא יכנס</p>
<p>ואיכא דקתני, מתה אשתו אסור בחמותו</p>	<p>מתה אשתו, מותר בחמותו, דכולי האי לא גזור רבנן</p>

מסכת יבמות דף צח:

• קתני מיהת...

קתני מיהת בברייתא הנ"ל בגר שהורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה, שמותר באשת אחיו	
<p>מאי לאו דנסבה אחיו כשהוא גר, ואפ"ה מותר באשת אחיו, כרב אחא בר יעקב?</p>	<p>אין ראיה לרב אחא בר יעקב, ולעולם בנסבה אחיו כשהוא גר, אסור באשת אחיו, וכרב ששת, וכאן י"ל דנסבה כשהוא עובד כוכבים, דמהו דתימא לגזור כשהוא עובד כוכבים אטו כשהוא גר, קמ"ל</p>

• בענין מחלוקת מתה אשתו...

מתה אשתו מותר בחמותו	מתה אשתו, אסור בחמותו
כר' עקיבא	כר' ישמעאל
דאמר חמותו לאחר מיתה, קלש ליה איסורא דאינה בשריפה ,	דאמר חמותו לאחר מיתה, באיסורא קיימא בשריפה ,
ולכן גבי גר, לא גזרו ביה רבנן	וגבי גר, גזרו ביה רבנן

מסכת יבמות דף צח:

• משנה, גמרא

חמש נשים שנתערבו ולדותיהן, ויש לכל אחת בן ודאי שלא נתערב, הגדילו התערובות, ונשאו נשים ומתו									
אשה	אשה	אשה	אשה	אשה	אשה	אשה	אשה	אשה	אשה
בן	בן	בן	בן	בן	בן	בן	בן	בן	בן
ספק	ודאי	ספק	ודאי	ספק	ודאי	ספק	ודאי	ספק	ודאי
<p>ארבעה חולצין לאחת, ואחד מייבם אותה, דבן ודאי של כל אחת מן הארבע חולץ לאחת מהן, דכל חד ספק ליה באשת אחיו, ובן החמישית ישאנה ממנה נפשך, אם אשת אחיו היא, הרי טוב, ואם לאו, הרי חלץ לה יבמה</p> <p>וכן כולם, ארבעה חולצין תחלה, לפי שאין אחד רשאי לייבם על שיחלצו לה הארבעה, דלא ליפגע ביבמה לשוק,</p> <p>וה"ה נמי דמצו ארבעה למיחלץ לכולהו, והחמישי ישא את כולן, אלא דהכי שפיר טפי, דלמא לכל חד מתרמיא דידיה, ומיקיימא מצות ייבום</p>									

• ת"ר, מקצתן אחין....

<ul style="list-style-type: none"> • ראובן נשא רחל וחנה • וילדה לו רחל את יוסף • גירשה לרחל • ונשא בועז, ולו בן מאשה אחרת 									
<p>וילדה רחל אשתו של בועז, וחנה אשתו של ראובן, וג' נשים אחרות ה' זכרים במחבא ונתערבו,</p> <p>נמצא שיש לו ליוסף בתערובות הללו ב' אחין, אחד מן האב וא' מן האם, בנה של חנה, אחיו מן האב, ובנה של רחל מבוועז, אחיו מן האם,</p> <p>יוסף זה שיש לו בתערובות אח מן האם חולץ לכולן לפטור את אשת אחיו מן האב, ואינו רשאי לייבם אחת מהן אפילו לאחר חליצתה מארבעה חבריו, שמא יפגע באשת אחיו מאמו, שהיא בכרת</p> <p>נמצא שהארבעה האחרים יצטרכו לייבם את חמשה האלמנות, דהיינו שאחד מהם ייבם שתיים מהאלמנות, או שכל אחד מהארבעה ייבם אחת מהן, והחמישית תקבל חליצה מכל חמישה, ובזה תותר לשוק, ולפי זה מובן דברי הברייתא:</p>									
מקצתן אחין מן האב					אחין מן האב או מן האב ואם, שיש להם היתר יבום				
ומקצתן אחין מן האם					שאינן להם היתר יבום				
<p>אחין מן האם חולצין ולא מייבמין, ואחין מן האב מייבמין</p>									
מקצת כהנים ומקצתן שאינן כהנים, כהנים חולצין, שאינן כהנים מייבמין,					הכהנים אי אפשר להם לייבם, הואיל וחלצה ארבע חליצות, שמא האחד החולץ לה היה יבמה, וחליצתו חליצה, וכהן אסור בה				
מקצתן כהנים, ומקצתן אחין מן האם, אלו ואלו חולצין ולא מייבמין					כיון דיש להם אחין מן האם, או כיון שכהנים אסורים בחלוצות, כולן חולצין ולא מייבמין, וכנ"ל				

*If you would like the shakla vetarya summaries emailed directly to you (before it is posted on the website),
or to give feedback, please email blumenfeldyaakov@gmail.com.*